

Buurtgericht werken in Bos en Lommer

'bewoners aan het stuur...'

Hans Hoogvorst, H/Kwadraat
Joost Groenendijk, DSP-groep

Buurtgericht werken in Bos en Lommer

'bewoners aan het stuur...'

Amsterdam, 25 september 2008

Hans Hoogvorst, H/Kwadraat
Joost Groenendijk, DSP-groep

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Opdrachtformulering	3
1.3	Werkwijze	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Ambities in Bos en Lommer	5
2.1	Meerdere beleidsnotities	5
2.2	Hoge ambities	6
3	Functies, taken en organisatie	7
3.1	Functies en taken	7
3.2	Aanpak in de buurten	10
4	Analyse: Buurtgericht werken op drie niveaus	12
4.1	Uitvoerend niveau	12
4.2	Vorbereidend niveau	13
4.3	Sturend niveau	14
5	Samenvattende conclusies	15
	Bijlagen	
Bijlage 1	Overzicht van geïnterviewde personen	19
Bijlage 2	Bestudeerde documenten	20
Bijlage 3	Stichting Buurtparticipatie	22
Bijlage 4	Perspectieven op Buurtgericht werken	23
Bijlage 5	Functies en taken	24

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Stadsdeel Bos en Lommer werkt op buurtniveau met anderen aan de verbetering van de leefbaarheid en versterking van de sociale samenhang. Sinds januari 2006 via het Buurtgericht werken en vanaf 2007 via de Wijkaanpak. Om de doelen te bereiken, beschikt het stadsdeel onder meer over buurtmanagers, een Kwartiermaker Wijkaanpak en buurtvoorlichters. De Stichting Buurtparticipatie werkt met coördinatoren Buurtparticipatie en ook de woningcorporaties, politie en bewonersplatforms vervullen een actieve rol. Door de betrokkenheid van de vele partners rijst de vraag wat de huidige rol, positie en werkwijze van eenieder is. Het ontbreekt aan zicht hierop.

Omdat het Buurtgericht werken en de Wijkaanpak beiden op de buurten zijn gericht en sterke inhoudelijke overeenstemming hebben, heeft het Dagelijks Bestuur van het stadsdeel in februari 2008 de opdracht gegeven één uitwerkingsplan op te stellen¹.

De uitwerking vindt plaats langs verschillende sporen, waarvan spoor 1 betrekking heeft op het buurtproces: sturing, samenwerking en uitvoering. Het spoor benoemt de manier waarop het stadsdeel zich in de buurten presenteert en de samenwerking met andere partners organiseert. De wens is dat de uitwerking van het spoor leidt tot een 'optimale samenwerking tussen de aan het Buurtgericht werken deelnemende partners' en een goed afgestemde samenwerking tussen de disciplines, zodat bewoners zich uitgenodigd voelen initiatieven te nemen.

De overige sporen zijn: 'leefbaarheid en sociale cohesie', 'begroting 2009', 'met corporaties op pad', 'medewerkers doen mee' en 'stijl van besturen'.

Om bouwstenen aan te leveren voor spoor 1 heeft het stadsdeel DSP-groep en H/Kwadraat verzocht een snelle inventarisatie uit te voeren. De focus van het onderzoek ligt op de rol, positie en werkwijze van buurtmanager, buurtparticipatie en buurtvoorlichting, corporaties en politie. De wens van het stadsdeel was het oorspronkelijke plan Buurtgericht werken af te zetten tegen de huidige praktijk, zodat duidelijk wordt waar overeenkomsten, verschillen, overlappingsen en hiaten zitten.

1.2 Opdrachtformulering

In overleg met het stadsdeel is de opdracht als volgt geformuleerd.

Inventariseer de rol, positie en werkwijze van de verschillende partners in de buurtgerichte aanpak, afgezet tegen de kaders voor het Buurtgericht werken, zodat duidelijk wordt waar overeenkomsten, verschillen, overlappingsen en hiaten zitten teneinde in de toekomst de juiste focus voor sturing, samenwerking en uitvoering te kunnen bepalen.

Noot 1 Bron: Uitwerking Buurtgericht werken en Wijkaanpak, 31 januari 2008.

Het onderzoek geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Wat zijn de doelen van het Buurtgericht werken?
- Welke afspraken zijn hier over vastgelegd?
- Welke functies en taken vervullen de buurtmanager, buurtparticipatie en buurtvoorlichting, corporaties en politie daarbinnen?
- Welke inzet leveren samenwerkende partners binnen het Buurtgericht werken?
- Hoe beoordelen de betrokkenen hun eigen bijdrage om de doelen van het Buurtgericht werken te realiseren?
- Hoe verhouden de partners zich ten opzichte van elkaar voor wat betreft werkwijze, positie en rollen?
- Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen de functies van buurtmanager en coördinator buurtparticipatie?
- In hoeverre leidt dit tot overlappings en/of lacunes in het Buurtgericht werken?

1.3 Werkwijze

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen zijn documenten bestudeerd en gesprekken gevoerd met 23 personen. Een overzicht hiervan is opgenomen in bijlage 1 en 2.

Als kader voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen hanteren we:

- Uitwerking Buurtgericht werken en Wijkaanpak, januari 2008
- De buurt die stuurt, De Raad die laat; Kaders voor het Buurtgericht werken 2007 – 2010, mei 2007
- Plan van aanpak Buurtgericht werken, januari 2006

De uitkomsten van de documentenstudie en de gesprekken zijn in samenhang geanalyseerd en worden in de volgende hoofdstukken gepresenteerd. De bevindingen zijn op 18 september 2008 besproken in de begeleidingsgroep, waarna het rapport definitief is gemaakt.

1.4 Leeswijzer

De opbouw van het rapport is als volgt. De hoofdstukken 2, 3 en 4 zijn vooral beschrijvend van aard. *Hoofdstuk 2* gaat in op de ambities van het Buurtgericht werken in Bos en Lommer. *Hoofdstuk 3* beschrijft de functies, taken en organisatie.

In *Hoofdstuk 4* vindt de analyse plaats waarbij wordt stilgestaan bij het uitvoerend, voorbereidend en sturend niveau. Op die plek is ook aandacht voor de verhoudingen tussen de partners. In *Hoofdstuk 5* sluiten wij af met conclusies.

2 Ambities in Bos en Lommer

2.1 Meerdere beleidsnotities

Het Buurtgericht werken kent sinds de invoering meerdere ambities en doelen. De meest actuele beschrijving is terug te vinden in het Projectenboek Bos en Lommer². De nadruk ligt op de vraaggerichte en integrale werkwijze door partners en bewoners met als doel de leefbaarheid en samenhang in de buurt te verbeteren. Het gaat om fysieke zaken, maar ook om sociale wensen en problemen.

'Buurtgericht werken is een methodiek waarbij vraaggericht en integraal wordt gewerkt aan klachten, problemen en ideeën uit de buurt. Dit samen met een aantal belangrijke partners (politie, corporaties, organisaties en verenigingen in de buurt) en bewoners zelf. Bewoners bepalen hierbij de (collectieve) vraag en zijn ook partner in de uitvoering. Doel is de leefbaarheid en samenhang in de buurt te vergroten. 'Buurtgericht werken' richt zich daarbij niet louter op fysieke zaken, maar kijkt ook naar de sociale wensen en problemen.

Ruim een jaar daarvoor zijn de doelen vastgelegd in de 'Kadernota Buurtgericht werken 2007-2010, De buurt die stuurt'.³ Daarin gaat het om een manier van werken of aanpak, die 'door alle activiteiten heen loopt, waarmee de leefbaarheid en samenhang in de buurt worden verbeterd. Bewoners krijgen een grote rol en invloed voor het maken van plannen, prioriteiten en de uitvoering om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Naast 'schoon, heel en veilig' gaat het 'vergroten van het vertrouwen tussen bewoners onderling, maar ook tussen bewoners, stadsdeel en andere instellingen in de buurt'.

'Was voorheen het stadsdeel de chauffeur van de Bos en Lommerbus, nu zit het stadsdeel als rijinstructeur naast de bewoner. De bewoner heeft het stuur in handen en naast hem zit iemand die tips en instructies geeft en op de rem trapt als er ongelukken dreigen. (...) Inwoners van Bos en Lommer kunnen rekenen op de steun van het stadsdeel bij het uitwerken en het uitvoeren van hun plannen. (...) We willen bewoners verleiden om in actie te komen, uit eigen keuze en vanuit hun eigen betrokkenheid bij het stadsdeel.'

Daarbij wordt vermeld dat het stadsdeel aanspreekbaar blijft op de kwaliteit en de resultaten van de geleverde inspanningen. Gelijktijdig aan het verschijnen van de Kadernota Buurtgericht werken is de 'Kadernota Meespraak'⁴ opgesteld. Deze nota gaat naast de randvoorwaarden van het begrip meespraak, ook in op de opzet van de buurtplannen.

'Bos en Lommer wil dat zoveel mogelijk burgers actief een bijdrage leveren aan het benutten van kansen en het bedenken en uitvoeren van oplossingen (participeren). Om dat mogelijk te maken, moet het proces van beleid- en besluitvorming zodanig zijn ingericht dat men daarop ook daadwerkelijk invloed kan uitoefenen (interactieve beleidsvorming).'

Noot 2 Bron: Projectenboek Bos en Lommer, 20 mei 2008.

Noot 3 Bron: Kadernota Buurtgericht werken 2007-2010, De buurt die stuurt, juli 2007.

Noot 4 Bron: Kadernota Meespraak 2007 – 2010, mei 2007.

Het opstellen van buurtplannen wordt gedefinieerd als vorm van meespraak op uitvoeringniveau. De gedachte is dat de buurt een buurtplan maakt. Vervolgens wordt dit gepresenteerd in de buurt in aanwezigheid van de raad. Daarop stelt de raad het buurtplan vast en tot slot voeren de buurt, partners en stadsdeel het activiteitenplan uit met het beschikbare budget.

'Op dit niveau ontstaat de buurtdemocratie: Actieve bewoners en een kaderstellende raad zijn voortdurend in gesprek.'

Deze aanpak bouwt voort op eerdere stukken en aanpakken. In 2005 lag de nadruk van het Buurtgericht werken sterk op het herstellen van de kloof tussen bewoners en de overheid⁵.

'Buurtgericht werken heeft tot doel de kloof tussen bewoners en overheid te herstellen door de vraag van burgers en de kwaliteit van dienstverlening aan burgers centraal te stellen in beleid en door een efficiënte, effectieve en integrale aanpak. Bij bewonersparticipatie gaat het om betrokkenheid van burgers bij het beheer, het onderhoud en de ontwikkeling van hun woonomgeving.'

De citaten laten zien dat het Buurtgericht werken meerdere doelen kent. Bovendien verschuiven deze doelen. Daar is overigens niets mis mee: nieuwe tijden, nieuwe doelen.

2.2 Hoge ambities

Nadat het plan van aanpak Buurtgericht werken in 2006 was vastgesteld, trad een aantal maanden later een nieuw Dagelijks Bestuur aan. Dit DB besloot de ambities van het Buurtgericht werken op te waarderen (zie de nota 'de buurt die stuurt'). De wens was om:

- meer sociale punten op te pakken
- meer vooruit te denken
- een groter bedrag vrij te maken voor de langere termijn
- grotere en betere effecten te bereiken

In 2007 is 3 procent van het 'vrij besteedbare' geld voor buurtgerichte activiteiten bestemd. Het voornemen is dit percentage jaarlijks te verhogen met 3% tot 12% in 2010. Dit betekent dat de budgetten rechtstreeks worden ingezet op prioriteiten, gesteld door de buurt. Het gaat daarbij over de vrije beleidsruimte die het stadsdeel heeft, en niet over de wettelijke taken.

'De kadernota de buurt die stuurt is een statement van hoe we het anders wilden gaan doen', aldus een medewerker van het stadsdeel. Daarom werd gekozen voor de metafoor van 'bewoners aan het stuur'. Een hoge ambitie, waarbij bewoners partner en ook mede-uitvoerder van de plannen worden. De meerderheid van personen die we spraken, vindt dit een te hoge ambitie. Daarbij is er onduidelijkheid over de implementatie en de ruimte en bevoegdheden voor bewoners. De vraag of zij wel aan het stuur willen is hen niet in brede zin gesteld. Een bewoner vertelt: 'natuurlijk gaat het mis zodra de rijinstructeur eerst moet overleggen met collega's, voordat hij een aanwijzing geeft. Je ziet dan het vertrouwen snel af nemen.'

Noot 5 Bron: Instemming Bestuursopdracht Buurtgericht werken, 31 augustus 2005.

3 Functies, taken en organisatie

Voor een uitgebreide opsomming van functies en taken verwijzen we naar het plan van aanpak Buurtgericht werken uit 2006⁶ en bijlage 5. In dit hoofdstuk volstaan we met een samenvatting van de taken van de partners. Bij de buurtmanagers, projectleider buurtplan, buurtparticipatie en de buurtvoorlichters beschrijven we tevens de inzet. Vervolgens gaan we in paragraaf 3.2 in op de aanpak en organisatie van het Buurtgericht werken.

3.1 Functies en taken

Buurtmanager

Hoofdtaken voor de buurtmanager zijn:

- Oren en ogen van het stadsdeel in de buurt.
- Organisatie en coördinatie stadsdeelactiviteiten op het gebied van schoon, heel en veilig.
- Afstemming met professionele partners en stadsdeelinterne afdelingen over buurtgerichte communicatie, voorbereiding en uitvoering van activiteiten op het gebied van schoon, heel en veilig.
- Signalen uit de buurt doorspelen aan het DB en de afdelingen binnen de stadsdeelorganisatie.
- Participeren in de ontwikkeling van het buurtplan, in overleg met projectleider buurtplan.
- Activiteiten die met 'veilig en prettig samenleven' te maken hebben een trekker geven.

Inzet

De drie buurtmanagers (0,4 fte per twee buurten) zijn in 2006 aangesteld met een tijdelijk contract. Zij zijn ondergebracht bij de afdeling IMGR⁷. De functie was begin 2006 vooral gericht op de aspecten schoon en heel. Ze hebben tevens een rol gespeeld bij het opstellen van de buurtplannen in 2007. In de praktijk blijkt dat zij een groot deel van hun tijd besteden aan het behandelen van vragen en klachten van bewoners. Dergelijke signalen bereiken hen via bewonersoverleggen, maar ook per mail of telefoon. Tevens zijn ze voorzitter van het uitvoerendenoverleg.

Projectleider buurtplan

Hoofdtaken voor de projectleider buurtplan:

- Totstandkoming en de coördinatie van de uitvoering van het buurtplan.
- Coördinatie projectgroep buurtplan.
- Opstelling en vaststelling van het buurtplan in een projectgroep en daarna in het DB.
- Afstemming van activiteiten met de buurtmanager.
- Rapportage over behaalde resultaten aan de stuurgroep en het DB.

Noot 6 Bron: Plan van aanpak Buurtgericht werken, 13 januari 2006.
Noot 7 Ook wel de 'werf' genoemd.

Inzet

In 2006 is de projectleider buurtplan aangesteld voor 18 uur per week bij de afdeling Welzijn en Zorg⁸. Hij droeg bij aan de totstandkoming van de buurtplannen in de zes buurten. In de loop van 2007 is de functie van de projectleider buurtplannen vacant geworden, wat tot gevolg had dat de systematiek van buurtplannen volgens het plan van aanpak uit 2006 is losgelaten. Mede daarom is het ook niet gelukt om de voorgenomen tweejaarlijkse cyclus (1^e jaar voorbereiding en in 2^e jaar middelen daarvoor) te realiseren.

Buurtparticipatie

Hoofdtaken voor coördinatoren buurtparticipatie:

- Organiseren en coördineren van vergaderingen van bewonersplatforms en beheergroepen per buurt.
- Ondersteunen en begeleiden van bewoners, onder meer bij het opzetten en uitvoeren van activiteiten en projecten, teneinde de buurtbetrokkenheid te bevorderen.
- Helpen ontwikkelen van de collectieve vraag van bewoners, waarbij de bewoners als serieuze partner optreden, en het managen van tegengestelde bewonersbelangen.
- Coördineren van acties en buurtactiviteiten waarbij de bewoners en de maatschappelijke organisaties samenwerken voor een betere woon- en leefomgeving.
- Fungeren als aanspreekpunt op het gebied van bewonersparticipatie.
- Opstarten en begeleiden van nieuwe bewonerscommissies en overlegstructuren in samenwerking met de woningcorporaties.
- Bijdrage leveren aan het opstellen en de uitvoering van de buurtplannen.
- Beheren van eigen projectmiddelen en van de buurtbudgetten.

Inzet

De functie van coördinator buurtparticipatie is ontstaan in 2004 en was op dat moment ondergebracht bij de Stichting Raster. Dit was ook het moment dat de bewonersoverleggen in het stadsdeel zijn hervormd. Vervolgens is in 2006 de Stichting Buurtparticipatie Bos en Lommer opgericht, waarin de coördinator buurtparticipatie is ondergebracht. Er zijn momenteel twee coördinatoren Buurtparticipatie met een aanstelling van 36 uur per week.

Daarnaast heeft de stichting momenteel twee participatiemedewerkers (0,6 fte voor één jaar) in dienst gefinancierd vanuit middelen Koers Nieuw West. Deze personen worden vooral ingezet voor de Kolenkitbuurt.

Er bestaan in de buurten van Bos en Lommer verscheidene bewonersplatforms, beheergroepen, bewonerscommissies en VVE's. De coördinatoren hebben sinds 2006 een bijdrage geleverd in het opzetten van buurtplatforms. In sommige buurten zijn daar ook werkgroepen aan verknoopt. Thema's die daar aan de orde komen, hebben veelal te maken met de directe leefbaarheid (woon- en leefomgeving). Het Ideeënfestival in de Robert Scottbuurt en het Kunstproject in de Tijn Uilenspiegelstraat zijn voorbeelden van activiteiten waaraan zij een bijdrage hebben geleverd.

Door medewerkers van de Stichting wordt onvoldoende waardering vanuit het stadsdeel gevoeld voor hun bijdrage aan de diverse activiteiten. Verder is er onbegrip over het niet opnieuw invullen van de functie van één van de coördinatoren toen deze naar elders vertrok.

Noot 8 Ook wel de 'toren' genoemd.

Buurtvoorlichting

De buurtvoorlichters spelen een actieve rol in de communicatie. Door de directe en persoonlijke benadering zijn zij in staat de informatie over buurtaangelegenheden over te brengen aan buurtbewoners. Andersom signaleren de buurtvoorlichters welke bereidheid bestaat om te participeren in het beheer van de buurt.

Inzet

Het project met de Buurtvoorlichters is in 2003 van start gegaan. Dit project is ondergebracht bij het stadsdeel, afdeling IMGR. Raster Welzijnswerk voert de administratie uit. Samen met Pantar wordt gewerkt aan doorstroming van de deelnemers naar een plek op de arbeidsmarkt.

Door een divers samengesteld team van buurtvoorlichters (vele talen, vele culturen, oud/jong, man/vrouw) worden ook 'moeilijke' doelgroepen bereikt. Sinds 2006 zijn de Buurtvoorlichters ingezet voor leefbaarheidonderzoek, sport, kunst en cultuur, de Groene Kaart voor Bos en Lommer, inburgering en taalcursussen, adoptanten van vuilcontainers, het Ideeënfestival in de Robert Scottbuurt en diverse wijkactiviteiten.

Woningcorporaties

De woningcorporaties zijn verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van de eigen wooncomplexen en de directe woonomgeving. Ook hebben zij de zorg voor de leefbaarheid. In elke buurt van Bos en Lommer is de corporatie met de belangrijkste positie in de buurt de vertegenwoordiger/trekker:

Hoofdtaken op operationeel niveau:

- Toezicht houden op de technische staat van gebouwen.
- 'Oren en ogen' van de corporatie in de buurt.
- Organisatie van activiteiten in de buurt op het gebied van school, heel en veilig en eventueel prettig samenleven.
- Verzorgen van afstemming met de andere betrokken partners.
- Bijdragen aan een vraag- en buurtgerichte werkwijze.
- Signaleren en ingrijpen bij overlast en knelpunten.

Hoofdtaken op tactisch niveau (voor gebiedsregisseur, participatiemedewerker of afdelingshoofden):

- Inhoudelijke bijdrage leveren aan totstandkoming buurtplan.
- Zorgen voor middelen en menskracht zodat in buurtplan opgenomen projecten/activiteiten kunnen worden uitgevoerd.
- Zorgen voor interne afstemming van de in het buurtplan opgenomen activiteiten met de buurtmeester, en signaleren eventuele knelpunten in samenwerking op operationeel niveau in de projectgroep.

Politie

Het wijkteam Admiraal de Ruijterweg heeft verschillende buurtregisseurs in dienst. De politie richt zich primair op (repressieve en preventieve) politietaken en verbaliseert, initieert handhavingprojecten en houdt toezicht. Bij kennisneming van sociale problematiek vervullen buurtregisseurs vooral een signalerende en doorverwijzende rol.

Nu de taken en functies van de partners in het Buurtgericht werken zijn beschreven, gaan we in de volgende paragraaf in op de aanpak in de buurten.

3.2 Aanpak in de buurten

1^e fase (2006 tot 2008): Buurtplannen

Vanaf 2006 worden voor elk van de 6 buurten in Bos en Lommer buurtplannen opgesteld. Het Buurtgericht werken is zo georganiseerd dat hiermee de mogelijkheid zou moeten ontstaan om vragen uit de buurt te inventariseren, activiteiten te bepalen, voor te bereiden en uit te voeren. Deze cyclus wordt idealiter afgesloten met evaluatie en beheer.

De eerste buurtplannen⁹ verschenen kort na de *Concept-Kadernota Buurtgericht werken 2007-2010*. In de buurtplannen staat een uitgebreide analyse van de buurt met aandacht voor wonen, veiligheid, participatie en andere relevante onderzoeksgegevens. Op basis van de analyse en de bespreking zijn per buurt prioriteiten gesteld. Daarbij zijn ook de bewonerswensen geïnterpreteerd.

Prioriteiten die bijvoorbeeld zijn opgenomen in het buurtplan Kolenkit:

- vuil op straat
- overlast van duiven en ratten
- medische voorzieningen
- vernieling
- geweld

Aan de prioriteiten worden in het buurtplan acties gekoppeld zoals: schoonmaakacties, buurt/complexschouwen, lichtschouwen, verschuiving schoonmaakfrequenties, plaatsen borden 'niet voeren' in overleg met bewoners, aanpak tunnels onder de A10, en 15 ervaringsplaatsen Groen voor werkzoekenden.

Bijlage III: Activiteitenoverzicht Kolenkitbuurt 2007

Activiteiten met betrekking tot de prioriteit Vuil op straat

Nr	Status	Activiteit	Deelname																								
			Deelname staatsdienst	Deelname corporaties	Deelname milieu-politie	Deelname andere partners	Deelname bewoners	Activiteit voor de Kolenkitbuurt	Activiteit in de Landlustbuurt	Activiteit in de Gibrilthbuurt	Activiteit in de Erasmusparkbuurt	Activiteit in de Robert Scottbuurt	Activiteit in de Kolenkitbuurt	Vuil op straat	Overlast duiven en ratten	Medische voorzieningen	Geweld/overval	Jongerenvoorzieningen KKB	Ouderenvoorzieningen KKB	Fietsenrekken KKB	Opmiddelen speeltuin E. Staesslein	Voorzieningen en activiteiten voor kinderen	Plan Kolenkitkerk	Expliciete bijdrage aan sociale samenhang	Expliciete bijdrage aan fysieke leefbaarheid	Expliciete bijdrage aan veiligheid	
AA001	4	schoonmaakacties	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA002	5	buurt-/complexschouwen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA003	1	lichtschouw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA004		verschuiving schoonmaakfrequenties	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA006		Plaatsen borden 'niet voeren' in overleg met bewoners	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA007		Schoonmaakpakketten tbv van bewoners op diverse locaties	x	x	x	?	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA008		?Extra aandacht voor de communicatie over huisvuil?	x	x	x	?	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA010		Aanpak tunnels onder de A10	x	x	x	?	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA011		Opzetten BOR waar nog niet aanwezig	x	?	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA012		?Samenwerking met stichtingen voor beheer welzijnsaccommodaties?	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AA014		15 ervaringsplaatsen Groen voor werkzoekenden (doorgeleiding naar werk)	x	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
AA026		Intensivering van de handhaving via gebiedsgerichte aanpak	x	?	x	x	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Afbeelding 1: Bijlage uit buurtplan Kolenkitbuurt 2007

Noot 9 Bron: Buurtplan Kolenkitbuurt 2007, Van 'ogen en oren' naar 'handen en voeten', 26 maart 2007.

De buurtplannen uit 2007 zijn in de matrixvorm zoals hierboven niet meer bijgewerkt in 2008. Wel vindt op het niveau van de uitvoering (schoon, heel en veilig) nog steeds overleg plaats tussen de betrokken partners.

2^e fase (2008 – 2009): Buurtuitvoeringsplannen

Met de komst van de Wijkaanpak wordt sinds mei 2008 met veel enthousiasme en nieuw elan gewerkt aan Buurtuitvoeringsplannen¹⁰. Deze Buurtuitvoeringsplannen worden door betrokkenen bij het stadsdeel beschouwd als het vervolg op de buurtplannen. *'Het vormt de neerslag van de voortgang van de Wijkaanpak in Bos en Lommer'*. Het plan richt zich op 2008 en 2009. Het stadsdeel en de corporaties zijn tot de volgende inhoudelijke en organisatorische aandachtspunten gekomen waar in het kader van de Wijkaanpak extra in wordt geïnvesteerd:

- Veiligheid
- Onze bewoners doen het zelf!
- De brede school wordt community centre
- Het wegnemen van de negen belemmeringen uit de Kadernota Sociaal
- Bos en Lommer gaat bruisen
- Verbetering Openbare Ruimte

De prioriteiten gerelateerd aan 'veiligheid', en 'verbetering van de Openbare Ruimte' kregen in de buurtplannen uit 2007 al veel ruimte. We constateren dat met het Buurtuitvoeringsplan een duidelijke verbreding naar het sociale domein plaatsvindt. Dit is terug te zien in nieuwe prioriteiten als 'belemmeringen uit de Kadernota Sociaal' en het 'omzetten van de brede school in een community centre'.

De invoering van de systematiek van Buurtuitvoeringsplannen bovenop de Buurtplannen laat zien dat het stadsdeel en de partners kansen en mogelijkheden zien om via de Wijkaanpak extra ambities te verwezenlijken. De vraag blijft echter op wat voor manier deze extra ambities kunnen worden vertaald naar concrete acties op het niveau van de uitvoering en op wat voor manier de Buurtuitvoeringsplannen zullen aansluiten op de Buurtplannen. In de analyse gaan we daar verder op in.

Noot 10 Bron: Buurtuitvoeringsplan Bos en Lommer 2008 - 2009, *Start van de Wijkaanpak*, 28 mei 2008.

4 Analyse: Buurtgericht werken op drie niveaus

In de voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe de praktijk van het Buurtgericht werken vorm krijgt. In dit hoofdstuk vindt de analyse plaats op de verschillende niveaus (uitvoerend, voorbereidend en sturend¹¹) en de relevante functies binnen de buurtgerichte aanpak.

4.1 Uitvoerend niveau

De ketenaanpak in de buurt is de basis van het Buurtgericht werken. Idee is dat alle partners een herkenbaar aanspreekpunt hebben, elkaar kennen en aanvullend op elkaar werkzaamheden verrichten. De deelnemers komen eens per zes weken bijeen in een uitvoerendenoverleg.

Beoordeling

- Deze vorm van overleg met professionals uit verschillende disciplines is een verbetering ten opzichte van de situatie voor 2006. Daarvoor bestond het instrument namelijk nog niet. De uitvoerenden weten elkaar op dit niveau redelijk goed te vinden.
- De structuur op uitvoeringsniveau is aanwezig, maar de huidige ambitie knelt met de beschikbare uren en de inspanning en vaardigheden die verwacht worden van de buurtmanagers. Zij ervaren weinig steun vanuit de afdeling IMGR en worden onvoldoende aangestuurd. Bovendien ontbreekt het hen aan een werkbudget en aan mandaat om breder dan 'schoon en heel' te gaan. Zij worden door het stadsdeel nog onvoldoende 'gevoed en benut'.
- Het is onduidelijk wat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bewoners(platforms) zijn. Tegelijkertijd neemt de coördinator buurtparticipatie als beheerder van de 'sociale infrastructuur' teveel verantwoordelijkheid voor zaken gerelateerd aan de bewonersparticipatie. Er is ook kritiek op het beperkte aantal nieuwe bewoners dat zij weten te werven. Daarnaast bestaan er twijfels bij de actieve bewoners over het nut van de overkoepelende buurtplatforms. Hiermee wekt de stichting de indruk 'nieuw werk' te creëren dat niet aansluit op de behoefte vanuit de buurt.
- De uitvoerenden van de partnerorganisaties en ook de actieve bewoners zien weinig samenhang in de diverse plannen en notities, zoals het buurtplan, vernieuwingsplan, buurtuitvoeringsplan en interimbeheernotitie.
- Korte termijnzaken kunnen vlot worden opgepakt, maar het knelt bij acties voor de langere termijn die meer afstemming vereisen. Dit heeft ook te maken met het feit dat de interne aansluiting binnen het stadsdeel diffuus is gebleven. De projectleider en de buurtmanagers waren immers bij verschillende afdelingen ondergebracht.
- Er vinden geen evaluaties plaats.

Verhoudingen tussen de buurtmanager en de coördinatoren buurtparticipatie

Er is nog winst te behalen in de samenwerking tussen de coördinator buurtparticipatie en de buurtmanager. Zij zitten elkaar soms merkbaar in de weg,

Noot 11 Bron: Plan van aanpak Buurtgericht werken, 13 januari 2006.

hetgeen leidt tot irritaties en afnemende effectiviteit. Het blijft ook onduidelijk wat van beide functies verwacht mag worden.

In het plan van aanpak uit 2006 staat dat de samenwerking tussen de twee functies om nadere afstemming en uitwerking vraagt. Wij kunnen constateren dat dit tot op heden niet heeft plaatsgevonden. De buurtmanagers zouden als 'oren en ogen' van de buurt signalen moeten kunnen doorspelen binnen de stadsdeelorganisatie. Daarnaast zou het hun taak moeten zijn opdrachten te verstrekken aan de coördinatoren Buurtparticipatie die op hun beurt weer faciliterend optreden richting bewoners.

In de praktijk is het echter zo dat de coördinatoren Buurtparticipatie óók de vraag uit de buurt ophalen. Uit onvrede over de behaalde resultaten van de buurtmanagers zoeken de coördinatoren Buurtparticipatie zelf naar ingangen binnen het stadsdeel. Daardoor de schuift de taakopvatting van de coördinatoren Buurtparticipatie verder op richting de buurtmanager met als gevolg '*dat ze allemaal op die ene vierkante centimeter zitten*'. Dit leidt tot onvrede en een gevoel van drukte in de buurt.

Overlappingsen en of lacunes

Zoals gezegd zit er overlap in enkele taken van de buurtmanager en de buurtcoördinator. Van beide wordt verwacht dat zij het aanspreekpunt zijn voor bewoners en een bijdrage leveren aan de totstandkoming van de buurtplannen. Gevolg is dat beide functies om de '*bewoners heen dansen*'. Een lacune is het gebrek aan synergie, onderlinge afstemming en samenwerking. Verder wordt sinds 2007 de rol van projectleider voor de buurtplannen gemist.

4.2 Voorbereidend niveau

In het plan van aanpak uit 2006 staat dat het stadsdeel trekker is van de projectgroep ten behoeve van het buurtplan. Het buurtplan wordt voorbereid in de projectgroep buurtplan van de betreffende buurt. Deze projectgroep bestaat naast de projectleider buurtplan ook uit de buurtmanager, overige vertegenwoordigers van het stadsdeel, corporatie, politie en bewoners. Taak voor de projectgroep is om na vaststelling de uitvoering van de activiteiten van het buurtplan te monitoren. Afhankelijk van de buurt, het buurtplan en de activiteiten wordt de frequentie van het bijeenkomen van de projectgroep bepaald. Voorgenomen werd dit overleg eens per twee maanden te houden. In de praktijk blijkt dit slechts enkele malen stadsdeels breed te hebben plaatsgevonden.

Beoordeling

- De projectgroep is opgehouden te bestaan nadat de functie van de projectleider buurtplan vacant werd in 2007.
- Veel van de doelen in het buurtplan zijn te algemeen geformuleerd, waardoor de voortgang moeilijk is vast te stellen.
- Het realiteitsgehalte en de haalbaarheid van de ambities zoals verwoord in de nota '*de buurt die stuurt*' worden door velen betwijfeld.
- Het werken met buurtbudgetten wordt ervaren als '*window dressing*' waar het gaat om het inzetten van een olopemd deel van de begroting voor Buurtgericht werken. '*Er zijn wel prioriteiten en er wordt proactief dus vóór de begroting gekeken welke prioriteiten passen bij welke projecten. Er wordt echter nog steeds naar toe geredeneerd. In werkelijkheid merkt de buurt niets. De vrije beleidsruimte is nul*', aldus een medewerker van het stadsdeel.

4.3 Sturend niveau

Voornemen was om de stuurgroep de taak te geven het Buurtgericht werken te laten controleren en evalueren en zo nodig bij te sturen. Hiertoe werd voorzien in een halfjaarlijks samenkomen op MT-niveau of vaker indien nodig. Het stadsdeel is initiatiefnemer voor de bijeenkomsten (ook op verzoek van andere partners). Het stadsdeel bereidt de bijeenkomsten ook voor en is tevens voorzitter. De stuurgroep Buurtgericht werken is na de vaststelling van het plan van aanpak begin 2006 één maal bij elkaar gekomen.

Beoordeling

- Inmiddels is een nieuwe stuurgroep in het leven geroepen voor de Wijkaanpak. De aansluiting tussen Buurtgericht werken uit 2006 en de plannen voortkomend uit de Buurtuitvoeringsplannen is nog niet duidelijk.
- Vanaf het begin is de regie binnen het stadsdeel verdeeld tussen IMGR en Welzijn en Zorg. Er is geen duidelijke trekker geweest die kon optreden als regisseur of programmamanager en die ook beschikte over mandaat en de benodigde competenties. Een van de geïnterviewden vertelt: *'Opdrachten aan de Stichting Buurtparticipatie werden vanuit Welzijn en Zorg verstrekt via een subsidiebeschikking (...) De Stichting Buurtparticipatie is heel erg aan zijn eigen lot overgelaten'*. De afdelingen hebben verschillende vaardigheden en men is er onvoldoende in geslaagd hier van te profiteren.
- De totale regie op bestuurlijk niveau is versnipperd. *'Men probeert wel te sturen, maar dit gebeurt op ad-hoc basis en met wisselende visies'*. Dit is ook terug te zien in de verdeling van portefeuilles binnen het stadsdeel. In het ideale geval zou er sprake zijn van een driehoeksrelatie waarbij de stadsdeelvoorzitter en de portefeuillehouders op basis van een gemeenschappelijke visie vorm geven aan portefeuilles als 'wonen', 'veiligheid', 'Buurtgericht werken', 'beheer openbare ruimte', 'vastgoed', 'welzijn', 'zorg', 'onderwijs', 'jeugd', 'kunst en cultuur'.
- De resultaten en effecten worden niet vastgesteld. Voorzien was in een evaluatie in 2007 die niet heeft plaatsgevonden.
- Continuïteit van personeel (vooral op managementniveau) ontbreekt.

5 Samenvattende conclusies

In dit laatste hoofdstuk trekken we op basis van onze bevindingen een nergental conclusies.

Het is gebleken dat de manier waarop het Buurtgericht werken op dit moment is vormgegeven en wordt uitgevoerd een aantal positieve kanten heeft; we noemen dit de verworvenheden. Daarnaast hebben we moeten constateren dat het Buurtgericht werken op een aantal aspecten in disbalans verkeert. Tot slot constateren wij een nijpend gebrek aan regie op de verschillende buurtgerichte activiteiten. Dit heeft gevolgen voor de effectiviteit en efficiency van de aanpak. Dit laatste komt ondermeer tot uitdrukking in de overlap tussen enkele functies.

1 Verworvenheden Buurtgericht werken

Het Buurtgericht werken kent sinds 2006 talloze verworvenheden. Positief aan de aanpak is de bijdrage aan korte termijnzaken op het gebied van 'schoon en heel'. In korte tijd zijn in de zes buurten buurtplannen gerealiseerd met gegevens die werden verzameld door de projectleider en de buurtmanagers. Naast het stadsdeel waren hier ook professionals van de Stichting Buurtparticipatie en de woningcorporaties bij betrokken. Bewoners hebben in de vorm van workshops meegedacht over de prioriteiten.

2 Disbalans tussen hoge ambities en ontbreken langere termijnstrategie

Door het stadsdeelbestuur zijn een aantal ambities verwoord, zoals '*de buurt die stuurt*' en '*bewoners die de (collectieve) vraag bepalen*', waarmee hoog wordt ingezet. Over de wijze waarop deze ambities ingelost dienen te worden is echter weinig duidelijkheid. Het is niet reëel te verwachten dat deze ambities in een korte periode te realiseren zijn. Sommige buurten en groepen hebben nog een lange weg te gaan. Een lange termijnstrategie die nodig is voor het bereiken van de ambities is echter tot op heden niet ontwikkeld. Daarmee ontbreekt een gezamenlijke richting voor inzet in de buurten.

3 Disbalans tussen hoge externe en lage interne inzet

Met de buurtgerichte aanpak en de 'burger die stuurt' wordt door het stadsdeel hoog ingezet. Dit geldt niet alleen voor de geformuleerde doelen en ambities, maar ook voor de werkwijze met buurtplannen en het optuigen van buurtbudgetten. Daar tegenover staat een lage inzet vanuit het stadsdeel op het interne proces. Dit blijkt onder meer uit het ontbreken van centrale regie, de magere toerusting en aansturing van de buurtmanagers en de geringe aandacht voor implementatie van beleid. met als gevolg dat de organisatie de gewekte verwachtingen aan de buitenkant onvoldoende kan inlossen.

4 Spanning tussen nieuw beleid en gebrek aan tijd voor implementatie

Een ander probleem is de aanhoudende stroom van elkaar snel opvolgende beleidsplannen. Voor implementatie lijkt nauwelijks ruimte te zijn. Eerder noemden we al als oorzaak de geringe inzet op het interne proces. De snelheid waarmee de beleidsnotities elkaar opvolgen maakt implementatie nog eens extra problematisch. Hier is duidelijk sprake van een hiaat bij het Buurtgericht werken.

5 Onvoldoende regie

Met de komst van de Wijkaanpak wordt het ontbreken van regie op stadsdeelniveau en binnen de buurten weer eens benadrukt. Naast de methodiek van het Buurtgericht werken met buurtplannen, uitvoerendenoverleg en buurtbudget komt de methodiek van de Wijkaanpak. In buurten met veel herstructureringsactiviteiten zoals bijvoorbeeld de Kolenkitbuurt, kennen we ook de vernieuwingsorganisatie met een eigen manier van werken. Ondanks vaak persoonsgebonden inspanningen om deze activiteiten op elkaar af te stemmen, blijken deze in de praktijk dikwijls langs elkaar heen te lopen.

6 Overlappenden buurtmanager en coördinator Buurtparticipatie

Zowel buurtmanagers als coördinatoren Buurtparticipatie houden zich bezig met de vraag van de bewoner. De eerste is er op gericht om de vraag weg te zetten binnen de instelling(en); de tweede op het verzamelen van de vraag. In de praktijk blijkt dat wegzetten niet altijd even eenvoudig. Eerder gaven we hiervoor een aantal redenen aan. Uit onvrede hierover worden door de coördinatoren Buurtparticipatie eigen lijntjes uitgezet naar de instellingen. Dit geeft niet alleen veel dubbel werk maar leidt ook tot irritaties.

7 Disbalans tussen verantwoordelijkheden en bevoegdheden bewoners(platforms)

In de huidige opzet van het Buurtgericht werken zijn aan de bewoners(platforms) bevoegdheden toegekend ten aanzien van het bepalen van prioriteiten in de buurtplannen en besteding van het buurtbudget. De daarbij behorende verantwoordelijkheden, zoals het zorgen voor een brede achterban van buurtbewoners, zijn vooral belegd bij de stichting Buurtparticipatie. Deze verantwoordelijkheid is onder andere vastgelegd in met het Stadsdeel gemaakte prestatieafspraken.

8 Synergie samenwerking partners wordt nog onvoldoende benut

Uit dit onderzoek blijkt een grote betrokkenheid van woningcorporaties, buurtvoorlichters en WSW bij het Buurtgericht werken. Tegelijkertijd blijkt de samenwerking nog onvoldoende tot stand te zijn gekomen.

9 Geen zicht op rendement en voortgang van het Buurtgericht werken

Omdat van monitoring en evaluaties geen sprake is, is er ook bij de betrokken partners weinig zicht op de voortgang van het Buurtgericht werken. Ons is gebleken dat er geen aandacht wordt besteed aan reflectie en voortgangsbewaking. Dit blijkt onder meer uit het achterwege blijven van evaluatiebijeenkomsten. Dit betekent ook dat het er niet collectief geleerd wordt van ervaringen met de voor Bos en Lommer nieuwe opzet van het Buurtgerichte werken.

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht van geïnterviewde personen¹²

Gürbüz Yabas	Programmamanager sociale domeinen Wijkaanpak
Henk Visser	Sectorhoofd Ruimtelijke Ontwikkeling
Liesbeth Ottes	Programmamanager Wijkaanpak
Marije Bierlaagh	Kwartiermaker Wijkaanpak
Mohammed Bensallem	Programmamanager Sociale pijler
Philomeen Hillege	Beleidsadviseur Wonen
Marco de Ridder	Buurtmanager Gibraltarbuurt en Landlustbuurt
Maryam Ben Hayoune	Buurtmanager Guldenwinckel en Erasmusparkbuurt
Rienke Bijlstra	Buurtmanager Robert Scottbuurt en Kolenkitbuurt
Osman Turkmen	Buurtvoorlichters, Coördinator
Ibrahim Ozdemir	Stichting Buurtparticipatie, Algemeen coördinator
Ruud Fiere	Stichting Buurtparticipatie, Hoofd bedrijfsvoering
Harry Gosen	Buurtcoördinator Landlust, Guldenwinckel, Gibraltar
Mehmet Uygun	Buurtcoördinator Kolenkit, Robert Scott, Erasmus
Henk van Veen	Lid bewonersoverleg Guldenwinckel
Paul Gomes	Lid bewonersplatform Robert Scottbuurt
Rachid Handich	Voorzitter buurtplatform Kolenkitbuurt
Milosj van Renesse	Rochdale, Medewerker Sociaal Beheer
Linda de Haas	Stadgenoot, Manager Gebiedsregie west
Peterke Ubbens	Stadgenoot, Gebiedsregisseur
Reiny van Twillert	Eigen Haard, Participatiemedewerker
Anouk Clabbers	Wijksteunpunt Wonen, Bewonersondersteuner
Barbara van der Toom	Wijksteunpunt Wonen, Teamleider

Noot 12 Enkele betrokkenen wensten om moverende redenen niet mee te werken aan een gesprek.

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Stadsdeel Bos en Lommer, *Samenwerkingsovereenkomst buurtservice*, Amsterdam, 1 juli 2001.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Rapportage onderzoek leefbaarheid Bos en Lommer*, Amsterdam, 22 april 2005.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Instemming Bestuursopdracht Buurtgericht werken*, Amsterdam, 31 augustus 2005.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Plan van aanpak Buurtgericht werken*, Amsterdam, 13 januari 2006.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Memo buurtvoorlichters "Inburgering"*, Amsterdam, 23 maart 2006.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Besluit vaststelling concept-kadernota Buurtgericht werken 2007-2010*, Amsterdam, 20 maart 2007.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Buurtplan Kolenkitbuurt 2007, Van 'ogen en oren' naar 'handen en voeten'*, Amsterdam, 26 maart 2007.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Buurtplan Landlustbuurt 2007, Van 'ogen en oren' naar 'handen en voeten'*, Amsterdam, 26 maart 2007.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Kadernota Meespraak 2007 – 2010*, Amsterdam, mei 2007.

Stadsdeel Bos en Lommer, *De buurt die stuurt, De Raad die laat, Kadernota voor het Buurtgericht werken 2007 – 2010*, Amsterdam, 29 mei 2007.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Een wijk om van te houden, Wijkaanpak stadsdeel Bos en Lommer*, Amsterdam, 12 juni 2007.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Besluit vaststelling kadernota Buurtgericht werken 2007-2010*, Amsterdam, 4 juli 2007.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Werk in uitvoering, Naar een wijkactieplan Bos en Lommer!*, Amsterdam, 9 oktober 2007

Stadsdeel Bos en Lommer, *Uitwerking Buurtgericht werken en Wijkaanpak*, Amsterdam, 31 januari 2008.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Brainstorm Buurtanalyse heidag*, Amsterdam, 6 maart 2008.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Projectenboek, Bijlage bij de Voorjaarsnota 2009*, Amsterdam, 20 mei 2008.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Buurtuitvoeringsplan Bos en Lommer 2008 - 2009, Start van de Wijkaanpak*, Amsterdam, 28 mei 2008.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Bijlage bij buurtuitvoeringsplan Bos en Lommer 2008 - 2009, Start van de Wijkaanpak*, Amsterdam, 28 mei 2008.

Stadsdeel Bos en Lommer, *Feitenrelaas Emancipatie en Participatie Centraal, Belemmeringen en beleid in beeld gebracht*, Amsterdam, 20 juni 2008.

Raster maatschappelijke dienstverlening, *voorstel werkplan 2004 m.b.t. taakinfilling en tijdsbesteding van de coördinatoren buurtparticipatie*, 9 april 2004.

Stichting Buurtparticipatie, *Werkplan 2007 – 2009*.

Stichting Buurtparticipatie, *Trimesterrapportage 2008, 1e trimester*, 30 mei 2008.

Bijlage 3 Stichting Buurtparticipatie

De stadsdeelraad van Bos en Lommer heeft in december 2007 de begroting 2008 vastgesteld. Voor 2008 heeft Stichting Buurtparticipatie een beschikking gekregen, waaraan de volgende voorwaarden zijn verbonden:

- De subsidie moet leiden tot een grotere betrokkenheid van en een beter beheer door de buurtbewoners bij de aanwezige buurtaccommodaties.
- Het bedrag voor buurtbudgetten *moet* geheel beschikbaar komen aan de buurten. De wens van de bewoners is leidend voor de besteding van de buurtbudgetten.
- Stichting Buurtparticipatie richt zich op het ondersteunen van bewonersinitiatieven en koppelt deze aan de mogelijkheden van het stadsdeel, de corporaties en de politie.
- Het werkplan wordt afgestemd met de buurtmanagers van het stadsdeel. Ook neemt de stichting deel aan het door de buurtmanagers georganiseerde uitvoeringsoverleg.
- In overleg met het stadsdeel maakt u een plan van aanpak om per buurt de bewonersdeelname bij het beheer van de woonomgeving te versterken. De aanpak voorziet naast het organiseren van activiteiten voor een schone en veilige buurt, ook in initiatieven voor het bevorderen van de sociale cohesie en de sociale en maatschappelijke participatie.
- Elk trimester rapporteert de stichting over de voortgang en stand van zaken van de in het werkplan genoemde activiteiten. Dit rapport moet aantonen wat de behaalde resultaten zijn in meetbare eenheden. Verder dient de stichting het aantal actieve bewoners (deelnemers aan bijeenkomsten en initiatieven) en het aantal bewonersinitiatieven te registreren. Ook dient een korte, algemene evaluatie te worden geleverd met verbeterpunten en een financiële rapportage.

Het Dagelijks Bestuur wil ter voorbereiding op de begroting 2009 met de stichting in gesprek over de opdrachtformulering, en in het verlengde daarvan over de rol, reikwijdte en profilering van de stichting. Dit zal naast buurtparticipatie onder andere het beheer van welzijnsaccommodaties betreffen.

Bijlage 4 Perspectieven op Buurtgericht werken

Tijdens de gesprekken zijn meerdere perspectieven op het Buurtgericht werken genoemd. Deze zetten we hieronder op een rij.

Stadsdeel

- Leefbare en sociale woonomgeving
- Participatie van bewoners
- Communicatie met bewoners
- Kloof tussen bewoners en bestuur overbruggen
- Meespraak
- Initiatieven van bewoners ophalen
- Veranderingen binnen de eigen organisatie doorvoeren

Actieve bewoners

- Ingang bij stadsdeel voor fysieke klachten over de wijk
- Geïnformeerd worden
- Als serieuze gesprekspartner worden beschouwd

Buurtparticipatie

- Samenwerken met bewoners en andere professionele partners

Woningcorporaties

- Aanpak leefbaarheidproblemen
- Participatie van huurders (en bewoners)
- Aanpak (potentieel) problematische huurders
- Investeringsniveau en uplifting (sociale stijging)
- Lijntje met andere partners

Politie

- Signalering van problemen
- Preventie en overlastbestrijding

Bijlage 5 Functies en taken

1 Buurtmanager

Hoofdtaken voor de buurtmanager zijn:

- Oren en ogen van het stadsdeel in de buurt. Zij zijn het aanspreekpunt namens het stadsdeel voor burgers en overige betrokkenen in de buurt en presenteren de voornemens en maatregelen van het stadsdeel op het gebied van schoon, heel en veilig.
- Organisatie en coördinatie stadsdeelactiviteiten in de buurt op het gebied van schoon, heel en veilig. Betrokken bij schoonmaakacties, groendagen, verbetering van speelplaatsen en acties voortkomend uit het buurtplan.
- Afstemming met de huis/buurtmeester of accountmanager van de corporaties, de buurtregisseur van de politie en de coördinator buurtparticipatie en de stadsdeelinterne afdelingen over de buurtgerichte communicatie, de voorbereiding en uitvoering van de activiteiten op het gebied van schoon, heel en veilig.
- Bijdrage aan vraag- en buurtgerichte werkwijze van het stadsdeel door signalen uit de buurt door te spelen aan het bestuur van het stadsdeel en de afdelingen binnen de stadsdeelorganisatie en door te participeren in de ontwikkeling van het buurtplan, in overleg met projectleider buurtplan.

Het is verder de taak van de buurtmanager om activiteiten die met 'veilig en prettig samenleven' te maken hebben een trekker te geven. De buurtmanager heeft geen formele bevoegdheden, maar een signalerende en coördinerende functie in twee buurten.

2 Projectleider buurtplan

Hoofdtaken voor de projectleider buurtplan:

- Totstandkoming en de coördinatie van de uitvoering van het buurtplan. Het buurtplan wordt voorbereid in de projectgroep buurtplan van de betreffende buurt. De projectgroep bestaat uit de buurtmanager van het stadsdeel, en eventueel overige vertegenwoordigers van stadsdeel, corporatie, politie en bewoners. Deze coördineert/leidt de projectgroep.
- Opstelling en vaststelling van het buurtplan in een projectgroep en daarna in het DB, en draagt zorg voor Planning en Controll-cyclus.
- Afstemming van de in het buurtplan opgenomen activiteiten met de buurtmanager.
- Rapportage over behaalde resultaten aan de stuurgroep en het DB.

3 Buurtparticipatie

Hoofdtaken voor coördinatoren buurtparticipatie:

- Het organiseren en het coördineren van de vergaderingen van de bewonersplatforms en de beheergroepen per buurt.
- Het ondersteunen en begeleiden van bewoners, onder meer bij het opzetten en uitvoeren van activiteiten en projecten, teneinde de buurtbetrokkenheid te bevorderen.

- Het helpen ontwikkelen van de collectieve vraag van bewoners, waarbij de bewoners als serieuze partner optreden, en het managen van tegen-gestelde bewonersbelangen.
- Het coördineren van acties en buurtactiviteiten waarbij de bewoners en de maatschappelijke organisaties samenwerken voor een betere woon- en leefomgeving.
- Het fungeren als aanspreekpunt op het gebied van bewonersparticipatie.
- Het opstarten en begeleiden van nieuwe bewonerscommissies en over-legstructuren in samenwerking met de woningcorporaties.
- Een bijdrage leveren aan het opstellen en de uitvoering van een buurt-plan.
- Het beheren van eigen projectmiddelen en van de buurtbudgetten.

De coördinator buurtparticipatie fungeert als onafhankelijk aanspreekpunt voor bewoners in de buurt. Hij onderhoudt contacten met de bewoners en draagt zorg voor een goede communicatie tussen bewoners enerzijds en andere partners (woningcorporatie, stadsdeel) anderzijds.

4 Buurtvoorlichting

De buurtvoorlichters spelen een actieve rol in de communicatie. Door de directe en persoonlijke benadering zijn zij in staat de informatie over buurtaangelegenheden over te brengen aan buurtbewoners. Andersom sig-naleren de buurtvoorlichters welke bereidheid bestaat om te participeren in het beheer van de buurt.

5 Woningcorporaties

De woningcorporaties zijn verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van de eigen wooncomplexen en de directe woonomgeving. Ook hebben zij de zorg voor de leefbaarheid. In elke buurt van Bos en Lommer is de corporatie met de belangrijkste positie in de buurt de vertegenwoordiger/trekker:

• Gibraltar	De Key
• Landlust	Zomers Buiten (met Ymere)
• Gulden Winckel	AWV (nu Stadgenoot)
• Erasmuspark	Het Oosten (nu Stadgenoot) (met Ymere)
• Robert Scott	Eigen Haard
• Kolenkit	Rochdale (met AWV, Far West en Eigen Haard)

Op operationeel niveau vervullen de corporaties de volgende taken:

- Toezicht houden op de technische staat van gebouwen.
- 'Oren en ogen' van de corporatie in de buurt.
- Organisatie van activiteiten in de buurt op het gebied van school, heel en veilig en eventueel prettig samenleven.
- Verzorgen van afstemming met de andere betrokken partners.
- Bijdragen aan een vraag- en buurtgerichte werkwijze.
- Signaleren en ingrijpen bij overlast en knelpunten.

Op tactisch niveau zijn deelnemers, zoals de gebiedsregisseur, participatie-medewerker of afdelingshoofden betrokken. Hun taken:

- Inhoudelijke bijdrage leveren aan totstandkoming buurtplan.
- Zorgen voor middelen en menskracht zodat in buurtplan opgenomen pro-jecten/activiteiten kunnen worden uitgevoerd.

- Zorgen voor interne afstemming van de in het buurtplan opgenomen activiteiten met de buurtmeester, en signaleren eventuele knelpunten in samenwerking op operationeel niveau in de projectgroep.

6 Politie

Het wijkteam Admiraal de Ruijterweg heeft verschillende buurtregisseurs in dienst. De indeling van de buurten door de politie komt grotendeels overeen met de werkgebieden van de buurtmanagers.

De politie richt zich primair op (repressieve en preventieve) politietaken en verbaliseert, initieert handhavingprojecten en houdt toezicht. Bij kennisname van sociale problematiek vervult hij vooral een signalerende en doorverwijzende rol.